

at jeg ikke vil gaa ind paa at omforme det til noget helt. Andet, med Hensyn til hvilket jeg ikke kan indsee, hvilke Betingelserne vil blive deraf, som under alle Omstændigheder vil blive ubetimeligt, og hvortil Tiden først vil komme, naar man har gjort en Prøve i den Retning, som her i Lovforslaget foreslaas.

J. M. Worf: Jeg hører til dem, der vel kunde være tilfunds at støtte dem, der kæmpe saa varmt, for at virkelig den Prøve blev gjort, at der ved Siden af den klassiske sproglige og naturvidenskabelige Retning dannes en tredje Retning, nemlig den nordiske historiske; men jeg maa paa den anden Side sige, at jeg efter den Form, hvori Forslaget fra Flertallet foreligger, ikke vover at stemme derfor. Det er fra Modstandens Side blevet benegtet, at den hele Retning i sig indeholder Syld nok til at stilles jevnstids den klassiske, men jeg maa tilstaa, at der ingenlunde synes mig at være bevist Noget ved de Udbrud imod vor Oldlitteratur, som ere komne frem — ialtsald kun det, at Modstanderne alene kjende Brudstykker af den i den ubearbejdede Tilstand, hvori den ligger hen. Naar dernæst de Herier, der ønske en saadan Retning, ønske at faa den indført selvstændigt, helt og holden enkelte Steder, saa anerkjender jeg, at de kun derved kunne paa en fylldig Maade faa denne Prøve gjort. Paa den Maade, Flertallet har stillet sit Forslag, at der nemlig med visse enkelte Skoler i Provinserne skulde gøres dette Forsøg, vilde det imidlertid efter min Mening dels virke til at slaa disse Skoler ihjel, og dels være i høj Grad til Skade for selve den Tænkes Fremme, som Flertallets Forslag gaar ud paa, idet det nemlig er min Overbevisning, at naar det er foreslaaet at gøre Sorø og Aarhus Skoler til dem, der særligt skulde arbejde i den antydede Retning, saa vil dette føre til, at i Begyndelsen ialtsald kun en mindre Del af de skolegængende Børn, der findes i det derværende Dpland, om jeg maa kalde det saa, vilde søge til disse Skoler, at den øvrige Del vilde gaa til andre Skoler, hvor de andre Retninger gjøre sig gjældende; deraf vilde Følgen utvivlsomt blive, at hine Skoler, som

skulde virke i den antydede særlige Retning, maatte gaa tilgrunde, og at altsaa Sagen døde i Jødselen. Det er derimod min Mening, at vil man stride til et Forsøg, og kan der paa denne Maade vindes en Overenskomst imellem Regjeringen og Udvalgets Flertal, da bør Forsøget gøres paa et Sted, hvor der er en saa stor Befolkning, at der kan antages at være et tilstrækkeligt Antal af skolegængende Børn, hvis Forældre ønske dem indsatte netop i en Skole, der virker i den antydede Retning. Der er kun eet Sted, der har det i saa Henseende fornødne Dpland, og det er Kjøbenhavn. Naar derfor Udvalgets Flertal virkelig vil have denne Sag ført igjennem, saa er det min Mening, at det for sin egen Skyld, for selve Sagens Skyld, og ogsaa for Skolens Skyld hellere maatte optage den Tanke, der antydningensvis er fremkommen, og som jeg vilde kunne slutte mig til, nemlig at forandre Metropolitanaskolen her i Kjøbenhavn til en Skole i den Retning. Kun paa et Sted, hvor der er en meget stor Befolkning, kunde den fra først af faa et saadant Antal Elever, som særlig vil søge den Retning, saa at en saadan Skole vil kunne trives, hvorimod det er min bestemte Overbevisning, at det ingenlunde nu vil ske i Provinserne. Ogsaa de fornødne Lærerkrafter vilde bedst bringes sammen i Hovedstaden, da det jo ikke er et enkelt Sag, man vil lægge til, men hele Skolen til en vis Grad bør hvile paa et eiendommeligt Grundlag. Jeg vil derfor ikke være istand til at stemme for Flertallets Forslag, saaledes som det foreligger, men dersom Noget kunde komme frem i den antydede Retning og derimod Skolerne i Provinserne vedblivende være naturvidenskabelige og latinshistoriske, indtil Forsøget havde vist, om det kunde holde Stik eller ikke, da vil jeg kunne slutte mig til Flertallets Tanke, idet jeg for mit Bekommende mener, at en Befrugtning fra Nordens Side af vor hele Dannelses Liv er Noget, som nok er en Anstrengelse værd, og som, hvis det kan føres igjennem, vil efter min fuldeste Overbevisning være for det hele Kultureliv til sand Nytte. Jeg ser mig derfor paa dette Stadium af Sagen her ikke istand til at stemme for Flertallets Forslag.